

Előfizetési árak:

Egész évre 12 frt.
 Félévre 6
 Negyedévre 3
 Egy hónapra 1
 Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
 dója Nagybecskerek. Uri-
 utca 276. sz., hová az
 előfizetések és a lap szét-
 küldésére vonatkozó feladó-
 lámlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda

Nagybecskerek.
 Ferencz-József-tér.
 Bauer-féle ház
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
 tatnak el. Azonkívül az
 összes hirdetési irodákban

Megjelenik mindennap
 vasár- és ünneppnapok
 kivételével.

Nagy idők — nagy feladatok.

Nagy-Becskerek, január 11.

As országgyűlés alsóháza hétfőn
 ült ismét össze, hogy a szünetek után,
 újból megkezdje tanácskozásait.

Az első ülés egészen derült hangu-
 latban kezdődött meg, mintha nem
 is állanánk nagy kérdések, nehéz har-
 csok előtt.

Pedig aligha toriódtak még össze
 oly kihagyozott, oly metező élt probl-
 emá, aligha volt fölcsitva a szenved-
 élyek tüze; és aligha voltak annyira
 feszültek a viszonyok, a pártok, fele-
 kezetek, társadalmi osztályok között
 valaha, mint éppen mostanában.

Botorság volna tagadásba venni
 ezeket.

A szabadelvű párt kormánya, a
 nemzet vezetői akkora vállalat előtt
 állanak, a minő előtt a magyar nem-
 zet ezredéves fennállása óta állott
 néhányasor.

Minden száz esztendőre, ha egy oly
 föladat jut, a minővel a Wekerle-kor-
 mányuk meg kell birkóznia.

A magyar társadalomban oly át-
 alakulások folynak, a melyek meg-
 változtatják nemcsak a régi helyzete-
 ket, de megváltoztatják a gondolko-
 zást is az érzést is.

Véres háborúk helyett, a melyek-
 nek kimeréseitől azonban egyre tartá-
 nunk kell, az elmék, az érdekek, a

szeuvedélyek, az egyéni és faji aspi-
 rációknak ugynevezett „békés“ har-
 czai folynak.

A forrongó, kelevényes zürzavarból
 csak most kezdenek valójában kibon-
 takozni az egyes irányok felé törek-
 vések.

És a végtelenül bonyolult viszo-
 nyokhoz hozzájárul még az ellenzéki
 pártoknak merev állásfoglalása, több
 évi sikertelen küzdelmeikből kisarjad-
 zott elkeserülése, a fuzionális törek-
 vések vergődése és végül a kormány-
 nak a klerikális érdekeket érintő
 liberális programja ellenében meg-
 indított agitáció, a Schopper püspök
 levelével.

Aztán itt van a közigazgatás, a
 bünvádi eljárás, a házassági, a magán-
 jog reformja s legelső sorban a bud-
 get-tárgyalás.

Mind ezek a dolgok külön-külön is
 tulnán-tul igénybe vehetik a ház egész
 munkaerejét s a közvélemény teljes
 érdeklődését.

Hátha még mindezek együvé tor-
 lódtak s hozzájuk vesszük a valuta-
 rendezés hátralevő munkáját, a bizto-
 sítási bankügyek kilátásba helyezett
 reformját s az adórendszer megvál-
 toztatásának szükségességét; nemkül-
 önben a magyar tengerpart ügyének
 végső rendezését s megfelelőbb, több
 eredményt nyújtó egészségügyi poli-
 tika inaugurálását: — akkor látjuk

csak, minő emberföltötti, minő évtize-
 dekre való föladatok megindítása,
 helyes utra terelése és munkába vé-
 tele vár a Wekerle-kormányra.

Ezekhez a nagy föladatokhoz nem
 csupán nagy erők szükségesek. A
 Wekerle-kormány munkára termelt
 nagy föladatok véghez vitelére alkal-
 mas, képesített férfiakból van összeál-
 litva. Ebben a részben egészen nyu-
 godtak lehetünk. De szükség van
 ezenkívül az egész nemzet támogatására,
 a pártok megegyezésére, az összhang-
 zatos munkára és főleg nem háborgó
 kedélyekre.

A magyar nemzet nagy többsége
 huszonöt év óta állandóan hive volt a
 közjogi alapon álló kormányzás elvé-
 nek. Meggyőződését mostanáig sem
 idő, sem izgatások nem változtatták
 meg. Hangzatos szavakat zúgtak a
 füleibe, kábitó ígéretekkel, álomba
 való képekkel igyekeztek mámorita
 fullasztani, lelkét megvenni; — de si-
 kertelenül.

Tőt, szerb, szász, román izgatók
 támadtak s állottak örökös harcába,
 a melyet kívülről jövő izgatások lá-
 zasztottak; hanem azért a nemzet
 mind e támadások közepette, rendü-
 letlenül haladt az egységes, a szóban-
 szivben magyarrá való államiság szé-
 lesülő útján.

Ezen az uton, ebben az irányban,
 ily törekvések mellett, a nemzet tá-

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A viasz-ujju ember.

Irta: Bertham-Edwards M.

— A „Torontál” számára angolból: — pp. —

I

Néhány évvel ezelőtt, tél derekán, har-
 seilleből nem indulhattunk tovább a rop-
 pant hófúvások miatt. Tropicus idő járt,
 mikor Algirből elindultam s itt egyszerre
 elszárt előlünk az utat a hó. Váltig men-
 tünk volna tovább, de mindhiában. Mar-
 seilleben eszttal hire-hamva sem volt a
 hagyományos pornak; a meleg szeleknek s
 a vakító napsugárnak, a mi máskor szokta
 ott az utast várni. Es egyszer valóságos
 Szibériának nézett ki az egész lyoni öböl.
 As utakat elterlassolta a hó, a vonatok
 nem kölekedhettek s egyelőre teljesen el-
 voltunk vágyva Paristól is. Arról fogalmunk
 sem lehetett, hogy mikor mozdulhatunk
 onnan. Egész sássalalj katonaság kotorta a
 havat a vonal mentén, de nem volt annak
 semmi látatja. Oly vastag hórétegek bori-
 tották a földet, hogy azok eltakarítása
 legalább is nyolcszáz napba kerülhetett a
 mi számításunk szerint.

A kiknek nem volt az utjuk sürgetős,
 igen kellemesen töltötték az időt. A ven-
 déglő, a hol as ottrekedt utasok megszá-
 lottak, kényelemmel volt berendezve. Vidám
 tús lobogott a kandallókban. A folyosók,
 lépcsők és termek pompásan ki voltak vi-
 lágítva. A déli és hatórai table d'hotelnál

igen jó francia konyha főztjét ettük. Ebéd
 után pedig azzal töltöttük az időt, hogy
 senét hallgattunk, társalogtunk és kártyáz-
 tunk. Hirlapokat nem olvashattunk rende-
 sen, mert csak több napi kerülő uton ju-
 tottunk néha egy egy újsághos.

Társaságunk különböző, de kedélyes
 elemekből állott. Szerencsére, akadt köz-
 tünk mindenféle sportember. Az egyik
 olyan rémséges történeteket tudott mesélni,
 hogy a hajunk szála is égnek meredt; a
 másikkunk könnyekre fakasztott bennünket,
 olyan szivreható költeményeket szavalt: a
 harmadikkunk halálra kacagtatott a mimi-
 kájával; a negyedikünk ezermesterkedett
 és így tovább. Egy szóval, nagyszerűen
 mulattunk.

Oly élénken emlékezetembe vésődött a
 legjelentéktelenebb mozzanat is, mintha
 most is magam előtt látnám az egész tár-
 saságot. Ott volt két középkorú angol,
 (ugyan van-e valamire való szálloda angolok
 nélkül?) a kik bejárták Európát a Spits-
 bergáktól le az Arany szarvig és mindenütt
 jól mulattatták a környezetöket. Ott volt
 egy kedélyes öreg pap, a ki akkor érkezett
 Cochinchinából, a hol husz esztendeig volt
 hittérítő. Ott volt egy fiatal francia ten-
 gerésztiiszt; Toulonba iparkodott állomására.
 Egy színésznőnk is volt még pedig tra-
 gika; vele utazott most kivételesen a férje
 is, egy alacsony, középső zongoramester.
 Azonkívül velünk volt két esinos nővér
 Amerikából. Szappanfőző volt az apjuk
 Chicágóban. Végre ott volt még két fiatal
 ember Nyugot Indiából, valami Basilió

nevűek. Ez a két fiatal ember, a kik
 annyira hasonlítottak egymáshoz, hogy
 ikreknek lehetett őket tartani, csak két
 három nappal érkeztek előbb, mint a hogy
 tovább utaztunk. A Manillákról jöttek,
 Bordeauxban szállottak ki s Algirba szán-
 dékoztak, a hol as egyikőjük valamelyik
 francia gyarmaton egy nagy birtokot
 örökölt éppen akkor. Így mondta est
 előttem ebéd közben as egyik Basilió,
 gondtalan csevegő hangon. De bizonyára
 régen elteledtem volna már azóta, hogy
 mit is mondott akkor nekem, ha egy pár
 óra mulva egy emlékezetes kis esemény
 nem fordul elő.

Az ujonnan érkezettek nem jöttek be
 hozzánk a terembe. Az én asztaltársam
 megállott a küszöbön, mintha habozott
 volna, hogy bejőjön-e vagy sem. Hirtelen
 visszahívja a küszöbről a másik. Attól
 kezdve nem igen törődtem velük, mert igen
 bizalmas csevegésbe merültem a két ame-
 rikai kisasszonnyal s az igazat megval-
 va, épen arról gondolkostam: beh kár, hgy
 még vagy két hétig nem tart tovább az
 hófúvás. Hanem egyszerre két hang von-
 ta magára figyelmemet a szomszéd szobából.

Mindjárt felismertem a két nyugot indiai
 hangját. Ugy látszik, vitatkoztak valami
 felett.

— Miért vagy olyan gyanakodó? Miért
 gondolsz mindenkiről rosszat, Raymond? —
 mondá as egyik, as én asztali szomszédom.
 — Hiszen nem tolvajok és rablógyilkosok
 között vagyunk most. Aztán meg, hiszen
 egy krajczár sincsen a szobamban abból a

Mai számunkhoz hivatalos melléklet nem csatoltatott.

mogatására méltán számíthat a kormány.

Az ellenzék, mind a kettő, véteni fog önmaga ellen, megtagadja évtizedeken át hirdetett elveit, ha a liberálisizmus és magyar nemzetiség kifejlesztésének útján, nem kísérik szívesen a zászlóvivő kormányt.

Ez fogja megteremteni az összhangzatos munka nagybecsű gyümölcsét — a politikai, társadalmi, kultur- és közgazdasági magyar állam teljes regenerálását.

A mi végül a megindított kulturharcot illeti, kívánatos volna, hogy az államra hárulható, nagyobb veszélyek nélkül ellentétbe helyezték magukat az idők-követelte reformtörvényekkel.

A magyar klérus minden időben hazafias volt. Az ország tanácskozásaiban épp úgy, mint a háboruk véres forgatagában, együtt volt a nemzetel. Nem tagadhatja meg ősi hagyományait most sem.

Az ujonczjutalék emelkedése. A honvédelmi miniszter által a képviselőház elé terjesztett törvényjavaslat szerint a magyar korona országaiából a közös hadsereg s haditengerészet részére kiállítandó évi ujonczjutalék a legutóbbi népszámlálás alapján és a véderő-törvény megfélemlő rendelkezésének módosításával az eddigi 42.711 fő helyett 43.889 főben lesz megállapítandó.

Az osztrák parlamentáris többség megalakítására irányuló alkudozások első fejtegetése be van fejezve. Gróf Taaffe a többség megalapítására hivatott három párttal már közele a kormány programját, mely a külső jelek után ítélve, egyetlen egy párt teljes tetszésével sem találkozott. Tegnap gróf Taaffenál ismét értekeslet volt, melyen Gautsch, Caquehem és Steinbach minisztereken kívül a német bal bizalmi férfiak, Piener, Chlunetzky és Heilberg képviselők

millióból, a mit örökölt. Micsoda bünt követtem én el azzal, hogy megmondtam annak az angolnak, hogy Algériába utazom egy örökség átvétele végett?

— Soha sem szokott annak jó vége lenni, ha magánügyekről egészen idegenek előtt fecsegünk, vagta vissza a másik. — Csak nem akarod azt, hogy huszonnégy óra múlva körülhálózson a sok spekuláns és kalandor? Te nem tudnál óvatos lenni Lehusznak rólad még az inget is.

— Hagyj engem a magam útjára, Raymond. Ne avatkozzál örökké az én dolgaimba. Bizonyosan tudom, hogy az az angol becsületes ember, felelte a másik Basilio, nem daczosan ugyan, de igen határozott hangon. — Szeretlek, mintha édes testvérem volnál s azt be is fogom bizonyítani, de azt nem engedem, hogy az orromnál fogva vezessen valaki.

Itt félbeszakadt a beszéd; én legalább nem hallottam, hogy akkor tovább vitatkoztak volna. Csendesesen kinyitottam az ajtót, kimentem a folyosóra, onnan pedig le a lépcsőn, a többi társaság után. De felizgatta kíváncsiságomat annyi is, a mennyit hallottam.

Másnap, a nélkül, hogy érdeklődésemet elárulnám, jobban szemügyre vettem a két nyugot-indiait.

Mint már imént említém, rendkívül hasonlítottak egymáshoz, korra, természetére s arcvonásaikra, oly annyira, hogy az idegen könnyen összetévesztette őket egymással. Ezt a feltűnő hasonlatosságot még mesterségesen is fokozták. Pontosan ugyanazon divat szerint öltözködtek, még a nyakkendők színe és csokra is egyforma volt. Hajukat és szakállukat egyformára nyiratták. Mindkettőjüknek hajfonatból volt az óraláncza, aranykeretű a szemüvege s a

vettek részt. Gróf Taaffe miniszterelnök esen az értekesleten valószínűleg elmondotta a német balpárt vezéreinek, hogy milyen fogadtatásra talált a kormány tervezete a lengyel pártnál és a Hohenwart klubnál.

**A házassági jog kodifikálására össze-
hívott szaktanácskosmány tegnap délután Szilágyi Dezső igazságügyminiszter elnöklése alatt ülést tartott.**

„Köztünk legyen mondva.“

— Alkalmiság. —

Hogy ez az egyszerű szólam hányszor hangzik el a városban naponta szalonokban, kávéházakban és az utcán, azt eddig még semmiféle statisztikus nem számította össze. Pedig ez nagyon érdekes adat volna egyuttal arról, hogy: mennyit pletykálnak Nagybecskerekben? A pletyka tudvalevőleg nélkülözhetlen tényező egy vidéki város társaséletében. A nagy Galeottónak mindennapi rendes tápláléka és többnyire ez a bevezetője: „Köztünk legyen mondva!“

Nincs is olyan valamirevaló ember a városban, a kit a pletyka szájra ne venne. Mindenkiről tud valamit a suttogó krónika, a mit dobra vernek egy délutánonkint, ha igaz, ha nem. Hiszen azért bocsátja előre a krónikus azt, hogy: „Köztünk legyen mondva!“

No aztán köztünk is van mondva, mert mindegyik tovább adja ugyanannak az előrebocsátásával.

Mennyi kellemetlenség, mennyi bosszúság okozója ez a pár szó, de azért mennyire divatban van mindenfelé! Unalmas ember, a ki nem tud valami friss süített pletykát, valami olyant, a mit az ujságokban nem lehet megírni.

Aki pedig mindenkiről tud valami olyan pikáns-riát, ami csak úgy „köztünk legyen mondva“, az szellemes, kedves ember, nélkülözhetlen tagja a társaságnak.

Igy telen alig is lehetne egyébbel kellemesebben agyonütni a nyakunkon guggoló unalmat

Az utcán fiatal házaspár sétál végig.

Mögöttük rögtön lehet hallani:

„Köztünk legyen mondva! a pénzért vette el, Szegény ember, kár érte.“

A másik tromfol rá:

„Köztünk legyen mondva“, az asszonyka nem is volt nagy szerencse. Először is mást szeretett; ehhez csak erőszakolták. Azután pedig becsapták a férjét, felényi hozományt kapott, mint a mennyit ígértek. Nem is lesz ez a házasság boldog soha.

balkezük neveletlen ujján mindkettőjüknek egy-egy nagy gyémánt gyűrű csillogott.

Azok a gyémántgyűrűk egy különös fölfedezésre vezettek engem. A közlékenyebb, nyiltabb természetű Basilio, az új milliomos, gyermekkorában, aligha nem valami baleset folytán elvesztette balkezének a kisujját s igen ügyes viasz-utánzáttal pótolta ki. Csak nagyon gondos figyelés után lehetett kitalálni a titkot, mert a mesterséges kisujj tökéletesen hasonlított a természeteshez. Nemcsak hogy szorosán oda volt erősítve, de még rugóra is járt s akármerre akarta mozdítani, becsukni vagy kinyújtani, a rugó segítségével tehetta. Egy szóval tehetett vele, a mire kedve tartotta, csak zongorázni nem tudott vele.

— Biz ez nagy fogyatkozás! Zenét nem tanulhatok e miatt soha, — mondá ő, gondolatomat eltalálva.

— Ugy-e, ezt a viasz-ujjamat nézi? folytató. — Egy csontból és husból való ujjért szivesen adnék százszor annyi aranyat is, mint a mennyit nyom.

— Én rögtön rá állanék az alkura, mondám tréfásan. Ugy sem rajongok a zongorázásért. Ilyenformán könnyű szerrel hozzá jutnék aranyhoz, egy kis csontért-husért cserében.

Reggeli után véletlenül egyedül maradtunk a dohányzóban és a mint látszott, jó beszélőkedvben volt.

— Nem győzöm eléggé köszönni, hogy ilyen is van, folytató kedélyesen és megmozgatta a rugót, hogy megmutassa, milyen elmés szerkeszete van az ő viasz-ujjának. Megmondjam, hogy hol lehet ilyen mesterséges tagokat: orrt, fület, lábszárat kapni? Csak egy olyan czég van a világon, a hol ilyen tökéletes műveket kaphatni.

Soha sem tud az ember eleget; én bizony szerettem volna többet is megtudni

És néhány hét múlva a nagy Galeottó már uton-
utfélen hirdeti:

„Köztünk legyen mondva“, azt beszélük, hogy a férj megindította a válópört.

Nagyon divatos a társaságokban is ez a szólam. X. bemutatja Y-t Z-nek.

„Van szerencsém Y. urat, a kiváló tudományú férfit“ stb. stb.

Kölcsönös hajlongás.

Mikor azután a bemutatott odébb megy, X. odaszól Z-hez:

„Köztünk legyen mondva, egy pöffeszkedő szá-
már.“

Erre azután mind a ketten mosolyognak és udvariasan hajlonganak tovább.

Mi türes tagadás! Roppantul haragszunk, mikor véletlenül meghalljuk, hogy rólunk szól a pletyka. Egész indignációval rohanunk ki: „Ki mondta? Gyálázat!“

Hanem azért emberi gyarlóság, hogy mindnyájan szívesen hallgatjuk, mikor édes felebarátunkat szapulják előttünk a háta megett.

Keresve keressük a helyet, a hol valami szenzációs pletykát hallhatunk s a hol ha két ember találkozik, rögtön avval fogadja egymást:

— Hallottad?

— Mit?

— Köztünk legyen mondva, azt beszélük, hogy X-nek nincs rendben a szénája.

— Uuugy! Köztünk legyen mondva, azt én már régen sejtettem.

Vagy:

— Látod azokat a vakító buttonokat? Hm, köztünk legyen mondva, furcsa történet ez...

— No, halljuk.

S rákezd, hogy köztünk legyen mondva stb. . . .

Par perc múlva a vendéglő összes vendégei suttogják, a mit az a két ember úgy egymásközt mondot. Annak jut legtrikábban és legkésőbb a fülébe, a kiről beszélnek.

Nem utolsó hely e tekintetben a cukrászda sem. Ott folyt le nemrég két ur közt a következő párbeszéd:

— Nézze csak az ur, micsoda szép asszony megy a tuloldalon. Tetszik nekem. Köztünk legyen mondva, utánna megyek és kokettirozok vele.

— Ej! Ne tegye már az ur.

— Ugyan miért?

— Mert az az asszony, köztünk legyen mondva, a feleségem.

A fiatal, kokettirozó ur, a ki csak nemrég telepedett meg a városban — hosszu orral vonult vissza. S így jár a „köztünk legyen mondva“.

ennek az érdekes ifjunak az élettörténetéből.

— Öt évvel ezelőtt vesztettem el ezt az ujjamat egy baleset következtében. Atyám felküldött Párisba, hogy valamelyik híres műtőnél tétessék a helyére viaszból egy ujjt. Most is nálam van a névjegye. Akárhova utazom, itt hordozom magammal az én jötevőm címét, remélve, hogy vala mikor szolgálatára lehetek. Tessék... mindjárt ráirok egykét szót a névjegy hátára és ha Párisban lesz önnek egy kis ideje, keresse fel kérem azt a műhelyet, vagy helyesebben: ninzeumot. Nem fogja megbánni, a mit ott lát.

Ezzel az asztalhoz ment, tollat vett elő és az üzleti névjegy hátára ezt írta fel: „Az ön hálás tisztelőjétől, Bacailió Constant Adolfól.“

Én elvettem a névjegyét és más egyébről beszélgettünk. Nekem nagyon megtetszett ez a fiatal ember. Fényes ésszeli tehetségekkel nem volt ugyan tulságosan megáldva s a maga emberségéből aligha lett volna valaha milliomos, de jó nevelésű, kedves, őszinte jellemnek ismertem fel, s a mint hamarjában kivettem, könnyen hívő természeténél fogva egy kis ravasszággal bármire rá lehetett venni; a mint szokták mondani: körül lehetne csavarni az ujjunkra. Az igazat megvallva, sajnálkostam rajta minden gazdagsága daczára is. Mintha láttam volna előre, hogy hányszor lépne csalják még ezt a szegény fiatal embert.

Gyanakodtam az utitársára is, a ki feltestvére lehetett balkézről, — én legalább annak néztem, — mert gyanusnak tűnt fel az nekem mindjárt, hogy miért kíséri ő ezt a másikat olyan éber szemmel; miért figyelmeszteni lépten-nyomon, még pedig oly parancsoló módon, mintha kiskoru gyermeknek lenne a gyámja. Abban a másikban

HIREK.

— **Kinevezések.** Stojkovic István a nagybecskereki adóhivatalhoz harmadosztályú adóellenőrre, Risztics János a temesvári adóhivatalhoz negyedosztályú adó-tisztte neveztetett ki.

— **Adókvető bizottságok.** Daniel László alispán az 1890/91. évekre alakított és 1892. évben működő adókvető bizottságba a következő tagokat nevezte ki. Pancsovai járás: Szabadkay Ignác, Vancsin József. Póttagok: Jorgovits József, Schaller József. Pancsova város részéről: May Mark, Djorits Demeter. Zombolya: Gesztessy János, Ruttkay Pál, póttagok: Hübner Antal, Nekola János. Módos: Vuchetich Endre, Fendler Károly, póttagok: Gados Rezső, Lukenich Sándor. Nagy-kikinda: Dr. Kis Károly, Pavlicsek József, póttagok: Nack Ede, Bogdan Zsivko. Nagybecskerek: Rózsa Ignác, Popovits Szilárd, póttagok: Réczey Gyula, Erdődy Márton. Török Kanissa: Tallian Jenő, Katona Antal, póttagok: Dus István, Eisler Márton. Nagy-Szent-Miklós: Rankovits Sándor, Bayer Gyula, póttagok: Schwarze Eberhard, Cocron Vilmos.

— **Regatta bál** tegnap szjolt le széles jókedv mellett a kaszinó helyiségeiben, melyek es alkalomból pompásan voltak feldíszítve. A táncaterem falait evezők s egyéb regatta jelvények díszítették, a társalgó termet pedig a figyelmes rendezőség délszaki növényekkel, csokrokkal valósságos kis téli kertté varázsoltta át, melynek virágai is voltak: a szép asszonyok, a kik a táncs fardalmait itt pihenték ki.

A hölgyeknek kedves meglepetésül és bisenyára jó emlékül szolgáltak a remek kivitelű női tánczrendek, a melyek miniatúr-skiffet ábrásoltak, evezővel, mozgó ülésel, kormányval és egy aprócska zászlóval. A tánczrend a skiff fenekére volt beillesztve.

sok lehetett a vasakaratóból és uralom vágyból.

Előbb-utóbb az lesz a vége, hogy a miliomios annak a másikkal a befolyása alá kerül; nekem legalább úgy rémlett.

E rövid társalgás után mindjárt egészen barátok lettünk, de egy két nap múlva megssünt az ostromsár, eltakarították a havat a vágányokról, felosztott a kedves kis társaság és ment mindenki a maga dolga után.

— El ne felejtse s ha bármikor Afrikába jön, el ne kerülje a házunk tájkát, mondá Constant bucsuzásunk előtt. Fél-testvére ép akkor nem volt jelen. — Meglássa, pompásan fognak mulatni. Nagyon örülnék, ha lenne szerencsém. És ha véletlenül elvesztené egyik újját, most már tudni fogja, hogy hol lehet a helyébe másikat csináltatni, fejezte be szavait mosolyogva.

II.

Azóta tiz év mult el.

A marseillei kedves kis behavazási kaland, a csinos chicagói lányok, a táncmulatságok, hangversenyek, a két Basilio, már majd valamennyi kiverődött az emlékesetemből, a midőn egyszer várakozásom ellenére hirtelen Algirba kellett utaznom. Mikor elindultam a nagy francia kikötőből, elhatároztam, hogy ha csak megengedi az időm és az alkalom, felkeresem a két Basiliót, a kik abban az időben velem együtt már középkorúak lehetnek. Marseillen való másodszeri találkozásom élenk emlékezetembe hozta őket. Annyira érdek lődtem az én viasz-ujju Constant barátom sorsa iránt, miatha csak egy héttel előbb váltunk volna el egymástól.

Ugyde Algir és Algéria két különböző dolog. Mikor a francia gyarmatok térképét az asztalon kiterítve, kerestem, hogy

A rendezőséget, valamint a bál közönségét is, — a mely szép számmal gyülekezett egybe, — kellemetlenül lepte meg, hogy noha e bál a tiszai regatta szövetség bálja volt, a szövetségben levő szegedi és temesvári regatta egyletek közül egy sem képviseltette magát, bár eljövételüket megígérték s képviseltetésüket bejelentették.

A bál fél tíz órakor vette kezdetét s Piros Józsi hatalmas muzikása mellett szakadatlan jó kedvben, virradatig tartott. Ugy a bálteremben, mint a szomszédos éttermekben vig élet zajgott még a kora hajnali órákban is, a mihez természetesen nagyban hozzájárultak a Marcoin kitűnő ételei és — pezsgői is.

A bál előkelőségei között ott voltak: Rónay Jenő főispán, Daniel László alispán, Demkó Pál dr. és Pap Géza dr. országgy. képviselők, Dellimanich Lajos dr. h. megyei főjegyző, Poroszkay Béla m. főügyész, Mihalovich dr. árvasszéki elnök, Piukovics János kir. ügyész, Szathmáry Kálmán kincstári ügyész, Duka László dr, Witt László és Fornaszek Béla törvényszéki bírák stb. stb.

A hölgyek közül ott voltak: A szezonok: Rónay Jenőné, Daniel Lászlóné, Dellimanich Lajosné, Mihalovich Ödönné, Piukovics Jánosné, Jenovay Zoltánné, ifj. Demkó Pálné, Szathmáry Kálmánné, Réczey Gyuláné, Keresztes Aladárné, Witt Lászlóné, Daun Gyuláné, dr. Farnady Gyuláné, dr. Linyacszy Pálné, Bene Dezsőné, özvegy Verscsay Gyuláné.

Lányok: Bobor Sári, Vlahovits Melanie, Piukovics Irma, Daun Nelly, Szathmáry Sárka, Herczeg Terike, Endrődy Anna, Petrovics Irén, Patrubány Melanie.

— **Délvidéki megyék dotációja.** A képviselőház pénzügyi bizottságának szombati ülésében Wekerle Sándor miniszterelnök bemutatta a megyék állami javadalmazásának felemeléséről szóló törvényjavaslathoz mellékelt kimutatást, a vár-

megyei tisztviselők fizetésének emelésére szánt 433.000 frtnak miként leendő felhasználásáról. E kimutatás szerint Torontál vármegyére jut 15.300 frt, Temes vármegyére 12.000 frt, Krassó Szörény vármegyére 11.800 frt, Arad vármegyére 8.900 frt, Bács-Bodrogmegyére 14.300 frt, Békés megyére 6500 frt, Csanád megyére 4800 frt. — Legtöbbet kap Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye: 16.400 frtot, legkevesebbet Turóc megye: 3000 frtot.

— **Piros Józsi,** a szabadkaiak kényeztetett cigánya, a kit József főherceg is igen kedvel, ma este a kaszinó vendéglőjében játszik. A közönség bizonyára szivesen hallgatja meg a kitűnő zenekart.

— **Szegedi plébániák.** Abból az alkalomból, hogy Szegeden most két plébánia üres, a „Szeg. Híradó“ azt a javaslatot teszi, hogy Szegeden — mely az ország második városa és a csanádi püspökségnek a legválságosabb időkben menedéke és fentartója volt — legyen a csanádi káptalan egyik kiváló tagja; esetleg szervezzenek Szegedre püspöki helynöki állást. „Szeged — írja az idézett lap — annyira nem szegény egyházi téren kiváló férfiakban, hogy az említett férfiak között püspököt, illetve káptalani tagot (Németh József folsz. püspököt vagy Dobó Miklós apátkanonokot) lehet a belvárosi plébánia élére állítani.“ A „Sz. H.“ utal arra, hogy az ország más, sokkal kisebb városaiban: Pozsonyban, Nagyszombatban, Kassán, püspöki helynökök működnek; Beszterczén, Győrött, Fehérvárt a városi plébánosok egyuttal javadalmazás kanonokok, Debreczen pedig csak a napokban kapta meg címzetes püspökét; méltó tehát, hogy Szeged is egy első rangú egyházi méltósággal legyen ellátva, ki egyuttal a belváros plébánosa legyen.

— **László főhercegről.** József főherceg legifjabb fia jelenleg mint a közös hadsereg apródja készül a hadnagy vizsgálatra. Az ifju főherceg a budapesti cs. és kir. kadetiskolának a növendéke s az intézet egyszerű, csinos egyenruháját viseli minden kintintés nélkül. A főherceg kiképeztetését Steinwarter alezredes, az iskola parancsnoka

tisztességes ágyat és meglehetősen vacsorát kaptam benne. Minthogy az istállóban kényelmes kocsinak nyoma sem volt, inkább két jó hátsó lovat béreltem ki; egy kiszolgált katonát megfogadtam kalauznak és másnap, mindjárt napkelte után, újra neki indultam az utnak.

— Ismer ön itt valahol valami Basilio nevű urat? kérdém kiserőmtől.

— Ki ne ismerné azt a dúsgazdag milliómost? volt a válasz.

— Megnősült már? Vannak-e gyermekei?

— A boldogság az ő felesége, a pénz a családja. Majd meglátja az ur, hogy milyen paradicsommá változtatta ezt a pusztaságot.

Igazán sivatagszerű, elhagyatott pusztaságon jártunk. Némely helyt még a folyók ágya is csakugy porzott a nagy szárazságtól, másutt meg szügyig ért a sár a lovaknak. Az oléander éppen javában virágzott. Beláthatatlan messzeségig terült el a sziklás sivatag; a barnás egyhanguságot csak az ezüstös levelű olajfák és pálmák törték meg. Nehol egy-egy kis oázis bukkant elő, a hol valamelyik strucztenyésztő gazda települt le; ott lehetett látni fállal körülkerített gazdasági épületeiket a gyümölcsös, szőlőskert és legelő közepette.

Deltájban egy vendégfogadóhoz értünk és minthogy türelenné vált a hőség, ott maradtunk egy vagy két óra, hosszai, annyival is inkább, mert kalauzom azt állította, hogy napnyugtával így is megérkezünk a kiűzött helyre. De hátha most, tiz év múlva nem fog megismerni? Azt pedig nem szeretném, ha ugyszólva, kényeszerüségből ajánlaná fel vendégszeretetét. Egyébiránt megnyugtatót az a gondolat, hogy ily körülmények között nem tekinteti tolakodásnak az én mostani látogatásom-

merre is van hát tulajdonképen az ő tar-tózkodási helyök: szinte kedvem támadt lemondani a látogatás tervéről. Eleintén azt képzeltem, hogy körülbelül egy napi kellemes kirándulással, közel a fővároshoz, mindjárt ott termetek majd a tett helyen. Most láttam csak, hogy mekkora fába vág-tam a fejszemet. Vasuton csupán egyhar-madát tehettem meg az utnak, a mi már magában is hetven mérföld; az ut többi részét járatlan, vad vidékeken kellett volna megtennem, ugy a hogy lehet. Végre is, minden eshető szerencsétlenségekkel leszám-olva, elhatároztam magamban, hogy ter-veimet végrehajtom. Eddig jóformán sem-mit sem láttam még a francziák afrikai birtokaiból. Ha nem sikerülne is feltalál-nom régi ismerősömet, legalább azzal vi-gaszthatnom magamat, hogy ismeretlen, érdekes tájakat láttam. Az idő pompásan kedvezett, egészségi állapotom kifogástalan volt és rendelkezésemre állott kétheti sza-badságidő. A helyett, hogy ezeken a forró boulevardokon csatangoljak két hétig, in-kább bele vágok e vállalatba.

Minden jól indult. A vasut elragadóan szép vonalon haladt végig. Jó helyet le-szítottam magamnak a postakocsi is. A nyolcz napig tartó utazást eddig nem volt okom megbánni. A vadság és műveltség tarka keveréke lepott meg leginkább: itt ujjonnan épült francia falvak, kezdetleges községházakkal, iskolával és rendőrállomással; amott, közvetlen szomszédságában egy-egy csomó beduin sátor, sötét bőrű, vad ki-nézésű népséggel, csordáikat és nyájaitak legeltette. Mindenütt nagyszerű tenyészet, melyben az uralkodó szerep az olajfának jutott.

Végre megállott a postakocsi. Éjjelre a postaházban egy ronda, nyomoruságos korcsmában szállottam meg, de legalább

vezeti; tanárai: Bauriedel százados és Litoniszky főhadnagy. Az ifjú főherceg gyakran vesz részt a rendes előadásokban is többi kollégáival együtt, minthogy azonban valószínű, hogy a 17 éves főherceget a király augusztus 18-ára kinevezi hadnagygyá, kiképzetésére különös gondot fordítanak.

— **Megfagyott emberek.** Az országszerte uralkodó rendkívüli hideget nagyon megsínylik azok a vidéki szegény emberek, a kik arra vannak utalva, hogy a csikorgó téli hidegben is hosszabb időt töltsenek a szabad ég alatt. Közülök sokan nem is bírják ki a szenvedést s utközben megfagnak, a mint efféle esetről már többször adtunk hírt a tél folyamán. Most egyszerre három ilyen halálesetről kaptunk tudósítást. A Nyiregyházáról Nagy-Kállóba vezető úton a hó 3-án egy 30-35 éves férfit találtak megfagyva. A szerencsétlen ember személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. — A veszprémi országon Ujhelyi Gábor balatonfüredi molnár a hó 3-án megfagyott. Ujhelyi gyalog akart Veszprémbe menni, de utközben valószínűleg elfáradt és lefeküdt aludni. Így érte utól a katasztrófa. A megfagyott molnárt Csertán István uradalmi kocsis találta meg. A halott félkönyökére dőlve feküdt az árokban. — Jász Felsőszentgyörgyön Molnár Gergely koldus a falu végén roskadt össze a nagy hidegtől. Még élve vitték a kórházba, de a nélkül, hogy eszméjét visszakapta volna, néhány óra múlva meghalt.

Irodalom és művészet.

* **A hazafias irány,** a szívet s lelket nemesítő s a művelt közönség izlésének megfelelő olvasmány, teszi a szépirodalmi lapokat oly nélkülözhetetlenné, hogy egyetlen magyar ház olvasó asztaláról sem hiányozhatik az. A „Képes Családi Lapok“ tizennégy évi fennállása óta mindenkor szem előtt tartotta a hazafias irányt, s hasábjain csakis lelkes s szívet nemesítő oly olvasmányok jelentek meg, a melyek

mindenike megfelelt a művelt olvasóközönség izlésének, ennek lett az a természetes folyamánya, hogy a nevezett szépirodalmi lap ma a legelterjedtebb s a magyar olvasó közönségnek legkedvesebb lapja. A lap szerkesztősége most is szem előtt tartotta az elmondott alapelveket s az újévi számmal valóban meglepte olvasóit: Beniczky B. Lenke eredeti regényével nyitja meg az első számot, a melyben találjuk a költő király Jókai Mór elbeszélését és a fiatal költői nemzedék Nesztorának Komócsy Józsefnek gyönyörű s szokatlan technikájú költeményét, mind három írónak saját kezű aláírásával s Jókai és Komócsy arcképeivel. A regény melléklet: Tolnay Lajos hírneves regényírónk tollából ered. — A lap tartalmát gazdagítják: Baál Gyula, Tölgyeassy Mihály, Csorba Ákos, Dengi János dr., Tábori Róbert. Képei különösen vonzóak. A hölgyek lapja című melléklete a női közönségnek nélkülözhetetlen divatlapot nyújt. A lap előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 fét 50 kr. A legmelegebben ajánljuk lapunk olvasóinak s valóban nagy áldozatokkal kidolgozott s a mai olvasó közönségnek legkedveltebb lapját.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése jan. 11-én.)

Budapest, január 11. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőházban ma elsőnek Holló Lajos beszélt. A választók választási jogosultságát nagyobb térre szeretné kiterjeszteni, továbbá a választókerületeket helyesebben beosztani. Véleménye szerint a parlamentet általában reformálni kellene. A főrendiház szervezete anachronizmus és a jogegyenlőségnek éppen nem felel meg.

Eötvös Károly azt kívánja, hogy minden munkás, a ki itt született és önálló háztartással bír, gyakorolhassa

politikai jogait. Ugy találja, hogy a főrendiházban nincs eszme, sem élet, sem élet. Asbothnak felelve, a „központi“ előadó urnak tudomására hozza, hogy nem Kossuth, hanem az osztrák udvar akarta az orosz csár lábai elé rakni a magyar koronát.

Pulazky Ágost szintén helyesli a választási reformot, de kénytelen megjegyezni, hogy a kormány már hangoztatta ezt programjában, s így ez nem lehet fegyver a kormány ellen.

Hock János az üléseknek délutáni való megtartása ellen nyilatkozik. A választási cenzust aránytalannak tartja. A választói jog kiterjesztését nem találja helyesnek.

Hieronym Károly kijelenti, hogy véleménye szerint a cenzust egyforma alapon kell megállapítani, a hogy azt a kormány is tervezi. Tiltakozik az ellen, mintha a nemzeti-ségi vidékeken az egyenlő cenzus a magyarság hátrányára volna. Végül az ellene felhozott vádakra vonatkozólag kijelenti, hogy munkálkodásában mindig a hasa javát tartotta szem előtt, s a jövőben is ez a cél fogja vezetni. Pártpolitikát nem követ.

Helfy Ignác főleg Asbothtal polemizál s elítéli az ugynevezett „loyalis“ nyilatkozatokat.

Beöthy Ákos azt hiszi, hogy a parlamenti részvétlenség oka nem az, hogy az ülések délelőtti tartatnak, hanem az, hogy a képviselők nem teljesítik kötelességüket.

Végül még Pázmándy Dénes szöveget fel, s ezután az országgyűlés tételét megssavaszták.

A következő tételnél Ugron Gábor és Wekerle szóltak röviden, majd Polónyi interpellált.

mat. Hissen itt, a világ végén, még az ellenséget is örömmel kellene fogadni!

Esti szürkületkor pillantottuk meg éhesen és fáradtan Basilis birtokait. A szép nagy épület a modern kastélyok stílusában készült és mint az algériai házak, kivétel nélkül, magas fallal volt körülvéve; a kerítésen kívül faültvények és bokrok díszeltek; belül pedig virágoskertek, források és galambduczok. Minden a legjobb karban tartva.

A hely nem úgy nézett ki, mintha agglégény lankék ott. Az ablakok ragyogtak a tisztaságtól, szolgák sürögtek ide-oda és mikor a főkapu elé lovagoltunk, két fűrgő arab groom futott ki elibünk és megfogták a lovak kantárszárát, mintha vártak volna már reánk. Annyit sejtettem mindjárt, hogy valami ünnepség készülődik és ez a két lovása bizonyosan azt gondolja, hogy én is hivatalos vendég vagyok.

Mialatt azon gondolkodtam, hogy mit is kezdjek, hogyan mentsem ki magamat oda tolakodásomért s hirtelen meghallottam az egyik régi ismerősöm hangját. Igen szívesen fogadott s így szólt hozzám, miután újra bemutatkozam és mentegőzésemet nyájasan végig hallgatta:

— Szívvel örülök látogatásának. Az angolok közül sokan felszórtak keresni, ha történetesen erre járnak. És mindannyiszor örvendek, ha megmutogathatom nekik a vidék látnivalóit. Bocssáson meg, hogy most tovább nem...

Ekkor más vendégek érkeztek. Majd ismét folytató:

— Ugy áll a dolog, hogy ma éjjel egy nagyobb vadásztársaság fog nálam vacso-

rálni. Hamed, gyér ide, vezesd ezt az urat a vendégszobába. Egy negyedóra múlva csöngtetni fognak vacsorához, végzé szavait és mosolyogva még egyszer kezet szorított velem.

Az ebédlő, hol a társaság nemsokára összegyűlt, gyönyörű látványt nyújtott. Száz meg száz langu függő gyertyatartók fénye verődött szét a tükörfalakról. A hófehér damaszki asztalterítőn halomszámra volt felrakva az ezüst készlet; kristálypoharak szikráztak rajta s a legszebb tropikus virágok illatában fűdött a terem. Az étkezésnél díszbe öltözött arab inasok szolgáltak fel.

Mikor én beléptem, a vendégek közrefogták házigazdánkat és mielőtt helyet foglaltunk, csak egy barátságos fejmozdulattal üdvözölhetett.

A kiknek annyi a vagyona, hogy itt a sivatag szélén tündérpalotát építhet, az bisonyára nem néz görbe szemmel egy két váratlanul jövő vevőre, sőt csak ültet, ha mentől tbb szem bámulja mesés gazdagságát, — okoskodtam tovább magamban. Asszal leültem, s meghajlottam asztaltársaim előtt.

Többen voltunk együtt husznál; volt köztük két arab főnök, egypár franczia tiszt, egy jókedvű öreg pap s ezeken kívül néhány napsütötte arcú gyarmatos, meg a házi orvos, a tisztartó és a legközelebbi helység előjárója.

Eleintén semmi megjegyzésre méltó dolog nem adta elő magát. Mindenki éhes volt, derekasan hozzáláttunk a tálak tartalmához és vagy félórán át alig lehetett egyebet hallani tányér és készörgésnél.

Mikor az éhünket elvertük, átpillantottam házigazdánkra. Nekem úgy tetszett, hogy azalatt a tíz év alatt külsőleg csak én változtam nagyot, szinte a felismerhetlenségig, de ő ma is a régi. Az én hajam asóta megderesedett, az ő rövidre hagyott szakála és göndör haja pedig most is olyan fekete még, mint a mikor először találkoztunk. Ő alig látszott harminc évesnek, rajtam pedig ugyancsak meglátszott innen-onnan a negyven tél nyoma. Én tíz év alatt tokát eresztettem, ő pedig alig vastagodott azóta egy hüvelyknyit.

Azonban az arczán változást vettem észre, hogy milyen természetű volt az a változás, azt magam sem tudtam volna hamarjában meghatározni. De minél jobban szemügyre vettem, annál határozottabbnak tűnt fel előttem az a változás. A hajdani őszinte, szeretetreméltó nyíltság, az ifjú évek kedves könnyelműsége eltűnt arról az arczról és kemény, cinikus vonások váltották fel; már pedig arra határozottan emlékeztem, hogy Basilio Constant Adolf arczán most tíz éve, egyetlen kemény, cinikus izmot sem lehetett volna fölfedezni még nagyítóüveggel sem. Ekkora átalakulást lehetetlenségnek tartottam.

Fokozatosan élénkebb lett a társalgás. Sűrűn járta a kocintás a tüzes nedűtől habzó poharakkal. A bábeli nyelvzavarban alig hallotta már az ember a saját hangját elannyira, hogy az egyik szomszédommal, egy abbéval, alig válthattam néhány rövid szót.

Én ezalatt folytonosan az asztal másik végén jártattam a szememet. Nem állhattam ki, hogy lopva át ne pillantgassak az én

A szabadelvű párt értekezlete.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szabadelvű párt tegnap értekezletet tartott, melyen Wekerle miniszterelnök kijelentette, hogy valótlán az a hír, mintha a kormány az ugynevezett spanyol mód szerinti házasságot akarná behozni. Ezzel a kormány a programját nem tekintené megoldottnak. Ugyesintén valótlannak nyilvánította a miniszterelnök azt is, mintha a kormány lépéseket tett volna a Vatikánnál, hogy a papságot befolyásolja.

Wekerle nyilatkozata után Fenyvessy Ferencz bejelentette, hogy a házban indítványt fog tenni az iránt, hogy a színházügyek a belügyminiszterium hatásköréből a kultuszminiszter hatáskörébe menjenek át. Kijelenti egyszersmind, hogy e nyilatkozata nem képez bizalmatlanságot a belügyminiszter iránt.

Hieronymi belügyminiszter nyomban felelt Fenyvessynek. Tanulmányozni fogja a kérdést s addig is kéri Fenyvessyt, hogy a határozat a javaslat beadásától álljon el.

A bánya áldozatai.

Budapest, jan. 11. (A „Torontál” ered. távirata.) Oraviczáról jelentik: A legutóbbi bányalégregbanásnak öt ember esett áldozatul.

Konfliktus katonák és polgárok között.

Budapest, január 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lugosról jelentik: Az itt állomásozó hon-

tejtélyes házigazdámra, arra az emberre — de mégsem arra, — a kit én ott Marseilleben oly alaposan megismertem.

A később, hogy öt vizsgálatom, egyszerre holmi jelentéktelen esemény történik, de az a jelentéktelen esemény majd megfigyelttá bennem a vért. A házigazda ugyanis, poharát hirtelen fölemelve, bal kezével beleütött annak a késnek a hegyébe, melyet az inas éppen el akart előle szedni. Ugy hiszem, hogy az összes vendégek közt egyedül én vettem azt észre. A balkez gyűrűs ujján, mely a kés hegyébe ütődött, kiserkent egy kis piros vércsepp.

Ezt látva, borzongás futott végig rajtam, de annyi nyugodtságot magamra tudtam még erőszakolni, hogy oda szóljak az öreg paphoz:

— Tisztelendő ur kérem, régóta ismeri már házigazdánkat?

— Én voltam az első, a ki most 10—11 éve először siettem a fiatal örökös üdvözlésére, mikor ide érkezett új otthonába.

— Egyedül érkezett, rokonok nélkül? — kérdém tovább.

— Szerencsétlenségére, vagy talán szerencsésére, ő egyedül élt az örökös rokonosága közül. Ha ugyan egyedül él az olyan ember, a ki milliőknak ura.

Most már tisztában voltam magammal. Éppenséggel nem törődve az eshetőleges következményekkel, csak arra a borzasztó valóságra gondolva, melyet abban a percben konstatáltam, hogy t. i. ama szerencsétlen fiatal ember helyett annak a gyilkosa ül itt előttem, felállok és hangosan, a hogy teljes erőmből kitelt, tulharsogom a zajt és szót kérek.

védőtisztikar és a kaszinó vezetői között konfliktus támadt, melynek az lett a következménye, hogy a tiszték testületileg kiléptek a kaszinóból.

A forrongó Páris.

Budapest, január 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: A holnapra tervezett állítólag óriási tüntetésektől a rendőrség nem nagyon tart. A lakosság egész nyugodtan viseli magát. A nagyobb terekre kis őrzőket rendeltek ki, hogy a tömeges csoportosulást megakadályozzák.

Elnökválasztás a francia kamarában.

Budapest, január 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: Floquet ellenfelei hatalmas agitációt fejtenek ki. Elnökül valószínűleg Milinet fogják megválasztani.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: A párisi kamarai elnökválasztás tegnap, nagy botrányok között, Floquet végleges vereségével folyt le. A képviselők igen hevesek voltak, s több ízben, kis híja, hogy össze nem verekedtek.

Midőn Rouvier a tribünre lépett szavazni, Bernis elkiáltotta magát:

— Ez már mégis szemtelenség!

Rouvier sápadtan ugrott le az emelvényről, s Bernisre akart rohanni, de a teremőrök visszatartották. Rouvier kiáltotta:

— Bocsássatok! Felpofozom a gazembert!

Az ügy valószínűleg párbajjal fog végződni.

A Panama botrányok tárgyalása.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból

— Uraim! — kiáltám dühtől reszkető hangon, — nincs most helyén semmi mulatozás. Kérdezzék meg azt az embert, a kinek az asztalánál ülünk, hogy mit csinált az igazi Basilio Constant Adolf! Ez nem tréfa, hanem a legünnepélyesebb komolyság, dörögtem oda az elszápadt gonosztevőnek. — Az a vércsepp ott, az ön balkezének gyűrűsujján, a mit alattomban épen most törült le onnan, az a vércsepp árulta el önt. Én ismertem az ön szerencsétlen névrokonát. Be fogom bizonyítani Isten és emberek előtt, hogy Basilio Constant Adolfnak, az igazi örökösnek viaszból volt a balkezén a gyűrűs ujjja. Hogy mi lett az ő sorsa, hogy hova tűnt el, hogy mi történt azóta, mikor 1879. évi január 23-án Marseilleben elváltunk egymástól, annak majd a nyomára jövök én.

Elég az hozzá, hogy hosszadalmas és fárasztó nyomozások után a rejtély napvilágra került és az örökös meglakolt. Életfogytiglan tartó börtönre ítélték, mert fél-testvérét tengerbe fojtotta, Marseille mellett, az nap, melyen elváltunk. Korán, a délelőtti órákban podgyászszal együtt mentek ki a kikötőhöz, de minthogy a gőzhajó csak délután indult Algirba, a két fiatal nyugot-indiai felbérelt egy csónakot, hogy körüljárják a kikötőt, a míg a gőzös elindul. De csak egyikéjük tért vissza. Különben is senki sem törődött ott velük és fel sem tűnt, hogy egy ember hiányzik. Hiányt nem is lehetett a hajón megállapítani, jegyváltás előtt. A többi könnyen ment aztán a gonosztevőnek, mert az afrikai gyarmaton senki sem ismerte sem az igazi örökös, sem ennek a féltestvérét.

jelentik: A Panama bíróság előtt tegnap folyt le az első tárgyalási nap. Az első vádlottak: Kifel, Lesseps Károly, Fontane és Cotti kihallgattattak. A vádlevél sikkasztásban való bűnrészességgel vádolja őket. A tárgyalást a jelenvolt közönség halotti csendben hallgatta végig.

Vérengző munkások.

Szeged, január 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este véres verekezés volt az itteni kenderfonógyár munkásai és egy idegen munkás között, mely alighanem több ember életébe került. Este, miután a kenderfonógyár munkásait kifüszelték, azok a megkapott munkabérral a gyár mellett levő kocsmába vonultak inni, hol éjfélig minden rendzavarás nélkül üldögéltek. Éjfélt után az egyik gépszerező, Schramm, a budapesti Danubius gépgyártól, elkezdte szidalmazni a magyarokat, ezek meg visszafelelték. Egyszerre, mikor éppen valami erőset mondtak, Schramm mint egy feldühödött vadállat felugrott és a munkások közül a melyiket legközelebb érte, Drohner Venczelnek felhasította a hasát, úgy, hogy a belei kifordultak. Erre persze felugrártak a többiek is és Schrammot lefogva, rajta 28 szurást ejtettek, csak a fején tisenkettőt. Ezekon kívül még a kórházban fekszik egy Tárnoki nevű napssámos is, (aki egyuttal már rendőri fogoly), a lakásokon ápolnak vagy hármat, sokan, a kik kisebb sérüléseket szenvedtek, nem is gyógykezeltetik magukat. Több elfogatás történt már az ügyben rögtön a helyszínén. Schramm daczára súlyos sérüléseinek, talán felépül, de Drohner, kinek egy belét is elvágta, menthetetlen. A rendőrség és a vizsgálóbíró kihallgatta a sebesülteket.

Fagy és hó Olaszországban.

Budapest, január 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Olaszország középső és északi vidékeiről nagy hóviharokat jelentenek. Értésüléseink szerint Abbaziában és Fiumében fél méter magaságban hever a hó. A „Carola” gőzhajó, mely Messzinából 5000 láda narancssal érkezett meg Fiuméba, nem rakodhatott ki, mert Fiuméből nem ment vonat Budapestre, a hova a szállítmány küldendő volt. — Triestben kegyetlen bóra dühöngött, mely száznál több sebesülésnek volt okozója. — Porto d'Anzio mellett egy nagy gőzös, mely borral megrakva, a dühöngő vihar áldozatává lett, csak nagy nehezen lehetett a legénységét megmenteni. Az Ancona mellett sátonyon heverő „Agathe” magyar hajó, melynek szerencsétlenségéről már irtunk, most a vihar folytán ketté tört derekában teljesen ronccsá vált. Velence, Padua, Vicenza, Verona, hóval fődvek, Mantuában husz centiméter magaságban hever a hó, Milanóban egész nap havasott, Flórencset és Genuát is hólepel borítja. Parmában be kellett szüntetni a lóvasuti közlekedést. — Erős havazást jelentenek még Bologna, Róma, Ravenna, Molise városokból s az Abruzaókból.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

13. szám V. I. 1893.

(20—3.1)

Pályázati hirdetmény.

A tiszaszentmiklósi körbábai állás, mely körhöz Tiszaszentmiklós és Jázova községek tartoznak, lemondás folytán üresedésbe jövén, ennek betöltése céljából pályázatot hirdetek s felhívom az érdekelteket, miszerint a képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket f. évi január hó 30-ig benyujtsák.

A körbábai állással 105 frt fizetés, 50 kr. nappali és 1 frt éjjeli látogatási díjak vannak egybekötve. Választási határnap folyó évi február hó 5-én.

Törökkanizsa, 1893. évi január hó 3-án.

Tallián, főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

Alólirott községelöljárósága részéről ezennel közhirre tétetik, hogy az aracsi községi közlegelő utáni beszédési jog folyó évi január hó 23-án délelőtt 10 órakor megtartandó árverésen egy évre haszonbérbe fog adatni.

(24—3.1)

Kikiáltási ár 30000 forint.

Az egyéb feltételek a községi jegyzőnél betekintheők.

Aracs, 1893. évi január hó 7-én.

Rankovits,
jegyző.Brankovits,
bíró.

21111. tlkvi. sz. 1892.

(26—1.1)

Ujabb árverési hirdetmény.

A nagyikindai kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtható, Gattajancz szül. Ittynancz Zsófia románkécsai lakos végrehajtást szenvedett elleni 2173 forint 73 kr. tőke s jár. kielégítése miatti ügyében a kécsai 168. sz. tjkvben végrehajtást szenvedett tulajdonául felvett A. V. 1175., 1318. és 2905 a. hr. sz. ingatlan 1261 frt és a kécsai 818. sz. tjkvben szintén végrehajtást szenvedett tulajdonául felvett A. I. (258. 259.) hr. 138. öi. sz. ház és beltelek 436 frt kikiáltási árban Románkécsán a község házában 1893. évi január hó 30-án d. e. 10 órakor bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nagyikindán, 1892. évi december hó 6-án.

A kir. tszék mint tlkvi hatóság.

Kamocsay, egyesbíró.

6640. tlkvi sz. 1892.

(25—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A törökbecsei kir. jbiróság mint tlkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy az államkincstár mint végrehajtható, Trifunygits Pája kumáni lakos végrehajtást szenvedő elleni 224 frt 61 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén lévő Kumán község határában fekvő 147. sz. tjkvben foglalt 266., 267. és 139. öi. sz. ház és beltelek 400 forint kikiáltási árban, az ugyanezen tjkvben foglalt 4371. hr. sz. pótkert 32 frt kikiáltási árban 1893. évi márczius hó 2-án d. e. 10 órakor Kumán község házában, Roller Velykó és Bruszin Bogdáné Jeka vevők és késedelmes fizetők ellen ezek kárára és veszélyére árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. jbiróságnak tlkvi irattárában a Kumán község elöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. jbiróság tlkvi hatóságánál, 1892. évi november 2-án.

Jakabffy,
kir. jbiró.

Kerestetik.

Alólirott nál egy, az adóügyekben teljesen jártas irnok folyó évi február hó 1-én alkalmazást talál igen előnyös feltételek alatt.

Feltételek e lap kiadóhivatalánál betekintheők.

Csabza, 1893. évi január hó 6-án.

(23—3.1)

Szerelmy József,
jegyző.

Bérbe adandó

a beregszói határban, Temesvár mellett (vasuti állomás helyt) czirka

260 hold rét,

mely kaszálónak és legelőnek alkalmas, egészben vagy parcellákban.

Bővebb felvilágosítást ad maga a tulajdonos Endrédy nagybirtokos Beregszón, vagy Endrédy Károly Nagy-Becskereken, temesvári-ut 1518. szám. (9—3.3)

A magyarádi és ménesi bortermelők szövetkezete A r a d o n

ajánlja

magyarádi fehér, ménesi vörös és különleges faj-borait, valamint méltóságos Atzél Péter ur saját termésű borait eredeti, kitűnő minőségben, mérsékelt áron számítva.

Árjegyzékek a képviselőség részéről bérmentve küldetnek.

Raktár és képviselőség Nagy-Becskerek és vidékére:

Ifj. Deutsch Józsefnél,
Nagy-Becskereken.

Iroda: Pataky-féle ház. — Pincze: Schwimmer-féle ház.

Együttal ajánlom kitűnő minőségű pécsi fehér, villányi vörös és hegyi siller boraim nagy raktárát.

(15—30.8)

Ifj. Deutsch József.